

Giedrė Pilkauskaitė ir Nijolė Bertašienė

„Europos Sąjunga, Lietuva ir aš – po dvidešimties metų“

Sveiki!

Mes su senele Nijole Bertašiene, išgirdę apie Jūsų konkursą, nusprendėme išbandyti jėgas. Tai tikrai įdomi tema pamąstymams, ypač įdomu, kaip skirsis ar sutaps mūsų su senele nuomonės dėl tų pačių dalykų. Pradžioje norėčiau trumpai papasakoti apie save ir senele.

Su senele gyvename atskirai... Aš gyvenu miestelyje pavadinimu Garliava, įsikūrusiame netoli Kauno, o ji gyvena kaime, gražioje, jaukioje sodyboje pabėgusi nuo miesto triukšmo. Aš ir močiutė jaučiamės laimingos. Kiekviena turime tai, ko reikia: aš – šeimą, draugus, triukšmingą ir įdomų gyvenimą, senelė – laimingus vaikus bei anūkus, šitą gyvenamąją vietą ir darželį gėlių. Senelė kasdienybę mėgsta pajvairinti veikla, kuria galima išbandyti savo žinias. Nors dabar gyvename atskirai, savo jaunystę močiutė taip pat parleido čia, kur dabar žemelę mindau aš. Šis miestukas nedidelis, tačiau ir toks mažas lopinėlis per daugelį metų kisti į gerąją pusę. Mes galime pasvajoti apie tai, kaip jis atrodys po dvidešimties metų, kaip kis gyventojai bei jų įpročiai. Visi norės čionai gyventi. Dar norėčiau pasigirti, jog mano mintys – tai laiko mašina. Mėgstu pažvelgti į praeitį, valdyti dabartį ir svajoti apie ateitį. Norėčiau šiandien ir Jus, gerbiamieji, pakviesti į tris trumpas ekskursijas mano laiko mašina. Kelionės maršrutas: pirmoji kelionė – „trumpas šuolis į praeitį“, antroji – „trumpai peržvelkim dabartį“, na ir trečioji – „dvidešimt metų į ateitį“. Tik taip suprasite, kaip kito mūsų su senele aplinka ir kaip ji galėtų atrodyti ateityje. Keliaukime...

„Mano metais šis miestelis buvo ramus, jaukus, retai apgyvendintas. Čia gyveno vos keli tūkstančiai žmonių. Galėdavai pabėgti į laukus nuo kasdienybės atspūsti. O ten išvysdavai žmones, dirbančius laukuose. Nebuvo čia nei parduotuvių sulig kiekvienu žingsniu, jos buvo tik kelios, mažos, tačiau jaukios, nors tai turėdavo ir savų minusų – jūros gėrybių čia tikrai nebūdavo, kaip ir šimto rūšių saldainių. (juokiasi) na, bet apsieidavai ir be to – nėra ir nereikia, tuomet grįždavai atgal dulkėtais keliais. Taip... Keliai būdavo dulkėti, bet tai problemų taip pat nesukeldavo. Transporto priemonių buvo mažai, o medžiai augo niekieno netrukdomi ir išvalydavo bent kiek apdusį orą. Mokykla, į kurią dabar eini, į ją man eiti neteko, tačiau leidau ten tavo mamą. Į tą pastatą su grubiais mediniais langais ir šaltai išdažytais sienomis, kurias šildė jaukūs mokinių veidai. Joje tuo metu mokėsi 1000 mokinių. Dėstomi buvo tik pagrindiniai dalykai, tokie kaip matematika, muzika ir t.t. Žmonės buvo ne tokie užimti, todėl ir į mokyklos šokius susirinkdavo. Ką rengtis ilgai galvoti netekdavo... Visi į šokius eidavo apsilikę mokyklinės uniformas. Ot pasilinksmindavo tada jaunimėlis. Žmonės gyveno sveikai, miestelis buvo švarus ir ramus. Tuo metu mintys, jog vieną dieną ši žemelė taps kažko labai didelio dalimi kėlė tik juoką. Iš to žmonės anekdotus kurdavo.“ – sugrįžta senelė į savo jaunystės laikus. Ir man smagu pasiklausyti, palyginti kaip viskas kinta, įsivaizduoti save toje aplinkoje. Tačiau mes skubame...

Sveiki atvykę į du tūkstančiai aštuntuosius metus. Miestelis tikrai labai pasikeitė. Neatpažįstamai. Iš pradžių krenta į akį žmonių spūstys. Jų čia tikrai

padaugėjo. Pastebime, jog ir ekonomikos atžvilgiu ženkliai pažengėme į priekį. Šiuo metu čia gyvena apie 14 tūkst. žmonių. Keliai jau nebedulka, jie išasfaltuoti. Žmonės ieškosi geresnės vietelės įsikurti, statosi namą šalia namo, baisu, tuoj nebus kur praeiti. Visi žmonės kažkur skuba, tačiau matau ir jaučiu – tai jų nevargina, jie skuba su malonumu. Problemų taip pat yra – padaugėjo transporto priemonių, o medžių sumažėjo, tai reiškia – prasidėjo tarša. Žmonės ne tokie sveiki ir stiprūs, bet vis tiek gyvybingi ir laimingi.

Norėčiau priminti, jog mes, lietuviai jau žengiam susikibę už rankų su europiečiais tuo pačiu keliu. Dažniausiai senosios kartos atstovai bijo didelių pokyčių, o mes, jaunimas, jų norime ir vis manome, jog taip bus tik geriau. Abi su senele galvojame, jog pokyčių reikia. Sąjunga... vien tas žodis reiškia vienybę. Būtent tai mums padeda vis tvirčiau ir tvirčiau stoti ant kojų. Tik norėčiau pasiskusti – reikėtų žmones labiau supažindinti su tuo, kokias paramas jie gali gauti, nes mes tuo nepasinaudojame ir todėl nepastebime akivaizdžios naudos. Sugebėjome panaudoti tik 57 proc. mums skirtos paramos.

Miestelis tikrai puikus, čia galima gauti viską. Kaip augo gyvenimo lygis galime pastebėti ir mokykloje... Dabar ji graži, apšiltinta, jauki ir čia jau galime rasti reikiamos technikos. Šiuo metu čia mokinasi 1570 mokinių. Dėstoma daug naujų dalykų, tokių kaip informatika, karjeros planavimas, teatro pamokos ir kiti geri dalykai, padėsiantys jauniems žmonėms pasidėti tvirtus pamatus po kojomis. Su senele nusprendėme – Europos Sąjungos mums tikrai reikėjo, iš jos išgirstu tokius žodžius: „kaip anksčiau Tarybų Sąjunga, taip dabar Europos. Tie pokyčiai man visada atrodė į gerąją pusę... Žinai, vaikeli, į Vakarus atsiveria daugiau kelių nei į Rusiją...“. Na, aš negyvenau toj Tarybų Sąjungoj, nežinau kaip tuomet galėjo jaustis žmogus, bet pritariu – Europos Sąjunga man atrodo tarsi viena, didžiulė šeima, kuriai svarbiausia savitarpio pagalba, vieningumas, saugumo jausmas, atviri keliai, atviros galimybės iš kitų tautų pasistemi tai, ko nemokėjome ligi šiol. Tačiau mums jau laikas keliauti toliau...

Klausiu senelės:

- Ką manai apie mano ateitį, močiut?

Senelė šypteli:

- Visi bus verslininkai. Tarp jų ir tu.

Nusijuokiu. Močiutė svarsto koks turėtų būt jaunimas – „tvarkingas, draugiškas, vaikeli, svarbu, kad būtų vieningi, o dar svarbiau, jog atsikratytų blogų įpročių (manau, turi omenyje svaigalus), merginos galėtų skoningiau rengtis, nes tie batai su smaigaliais ir trumpi plėšyti sijonai, bei kelnės žemu liemeniu tik siaubą kelia ir figūrą gadina bei slepia. Merginos yra merginos, jos turi būti rafinuotos, su suknytėm vaikščioti. Jaunimas turėtų būti paslaugus, visada padėti žmonėms ir rūpintis tais, kurie negali savimi pasirūpinti...“. Na, ir daug kitų minčių. Vienoms iš jų aš prieštarauju, kitoms pritariu. Tačiau po ilgų diskusijų jau atrandame kelias bendras vizijas...

Mūsų miestelis bus gražus, visi žmonės gyvens sveikai ir laimingai. O aš būsių miestelio merė. Žadu deramai pasinaudoti ES paramos fondu ir sutvarkyti miestelį taip, kaip nupasakosiu... Galbūt pradėkime nuo mus supančios aplinkos. Mes manome, jog ateityje bus įsikūrusi organizacija – „Puoselėkim gamtą“, ši veikla sodins vis daugiau medžių, valys vandens telkinius, šiukšlynus. Ir jiems seksis puikiai. Pagaliau ir per Garliavą tekantis upelis „Maišius“ dvelks gaiva ir švara, o jo

šlaitai galės vėl žydėti. Švarioje gamtoje visiems maloniau ir geriau gyventi. Bent kartą per savaitę bus įvesta „dviejų ratų“ diena, šia dieną žmonės turės visur keliauti pėstute, dviračiais. Taip saugosime ir dar labiau tausosime gamtą, o kuo gamta gaivesnė, tuo labiau ir mūsų miestelis gražes, o ir žmonių sveikata tikrai pakis į gerąją pusę. Galų gale visi žmonės bus protingi ir pirks ekonomiškesnes mašinas. Miestelyje bus daug gražių dviračio takų, sporto aikštynas, kur žmonės galės poilsiauti žaisdami: tinklinį, krepšinį, futbolą, krotetą, beisbolą, golfą... Visiems miestelėnams kasmet bus dovanojama kelionė į pasirinktą šalį – taip jie daugiau pamatys. Visi mes puikiai žinome, jog po atostogų ir nuotaikos geresnės, šviesesnės būna. Mano miestelėnų pajamos per mėnesį bus ne mažesnės nei 2500 eurų. Tuomet visi su malonumu atliks savo darbą, jausis įvertinti, bus švelnesni ir dosnesni. Miestelyje bus atnaujinti visi kultūros paminklai (tokie, kaip vokiečių kirkė, kultūros namai ir t.t.), organizuosime tautinius renginius, tokius kaip: amatų diena (užsieniečiai galės pamėginti pagaminti kažką lietuviško), lietuvių senolių diena (čia turistai bus nuvežami į senovinį kaimą, kam bus įdomu paarti laukus, kam bus įdomu tyrinėti aplinką), krepšinio diena (krepšinis – antra Lietuvos religija (kuri vis dar gyvuos), šią dieną turistai galės išbandyti savo jėgas prieš „Žalgirio“ komandą) ir taip patrauksime turistus. O turizmas visada neša pelną. Taigi – aplinka graži, miestelėnai laimingi, o kaip gi mūsų jaunimėlis? Kviečiame Jus į ateities mokyklą. Mokykla tikrai pakis. Pirmiausia – nebebus tos įtampos, tvyrančios tarp mokinių ir mokytojų. Visi gerbs vieni kitus ir bet kada galės atsiremti į šalia esantį žmogų. Mokykla bus modernizuota. Keliaukime į pradinukų korpusą.

Pradinukams, kaip ir visiems mažiems vaikams, reikia išsidūkti, todėl jų pertraukos čia truks 30 min. Jie turės savo žaidimų kambarį, mokinsis tuos pačius dalykus, kaip ir anksčiau: lietuvių matematika, dorinis ugdymas... Mūsų mažųjų draugų nereikia per daug varginti. Po pamokų, dėl saugumo, visi mokiniai bus išvežiojami namo arba pėstute palydimi iki namų. Keliaukime pas vyresniusius...

Čia koridoriai – tarsi poilsio kambariai... Mokiniam po sunkaus darbo jie tikrai padeda minučių atsipūsti ir pradėti naują darbą puikia nuotaika. Klasės atrodys jaukios ir šiltos, sėdimosios vietos patogios. Mokykla turės baseiną, modernią sporto salę su visais patogumais ir reikalingais daiktais. Taip ir mokiniam pakils ūpas mokytis, o mokytojams – rašyti geresnius pažymius. Knygos vis dar bus, kaip mes gi be jų? Tačiau mokykloje kiekvienas mokinys turės kompiuterį ir galės daugiau dirbti su juo. Taip nepamirš namų darbų, juk viskas bus čia pat! Bus dėstoma daugiau pamokų praktikai, o ne teorijai, nes žmogus, šiais laikais, be praktikos tikrai nebus geras specialistas. Pavyzdžiui: mokiniai, norintys ateityje dirbti socialinį darbą, porą kartų per savaitę bus leidžiami padirbėti darželyje, senelių namuose, o tie, kurie nori būti, tarkim, verslininkai, bus leidžiami į firmą „paragauti“ jų kasdieninės duonos, mokinsis kaip tvarkyti savo finansus, kaip turint mažą biudžetą sukurti galingą firmą. Taip išmoksime save realizuoti, spręsti rimtas problemas ir kartu pajvairinsime savo gyvenimą. Bus ir uniformos, bus tokios, kokias išsirinks ir už kurias balsuos dauguma mokinių. Mokiniai turės galimybę po pamokų padirbėti porą valandėlių. Darbas bus įvairus – nuo senelių prižiūrėjimo iki aplinkos tvarkymo. Už tai jiems bus mokama 500 eurų per mėnesį.

Baigdama norėčiau pasakyti, jog tai padaryti nebus lengva, tačiau kai nori – įmanoma viskas. Turėsime nuostabų miestelį, rojaus kampelį, kur gyventi priimsime visus. Juk mes esame ES dalis, mes jau esame dideli. Kilo daug diskusijų su močiute, čia parašėme pačias aiškiausias. Ateitį nuspėti sunku, bet „nesvajoti apie ateitį, vaikeli, tas pats, kaip užrišti žmogui akis, surišti rankas ir liepti susikurti gyvenimą aklam“ –

sakė mano senelė. Rašydamos šį laišką atradom dalelę savęs, kuria atiduodame Jums, čia mūsų svajonės, viskas, kas gražu ir gera. Dėkojame už galimybę pasisakyti. Dirbti buvo įdomu, tai pirmas, bet, tikiuosi, ne paskutinis mano ir senelės kūrybinis darbas.